

Massahysterie over de Russische ambities

24 maart 2025

De angst voor 'de Russen' heeft pathologische vormen aangenomen: in de politiek, de media en onder grote delen van het publiek. De ratio hiervoor ontbreekt, maar de belangen die gediend zijn met deze angstcampagne zijn dermate groot, dat een snelle terugkeer naar een rationele kijk op de situatie, niet voor de hand ligt. Een beschouwing.

Bij Lobith aan de grens

Het is onvoorstelbaar, maar het bestaat echt: de angst voor een Russische invasie in Nederland. De hysterie in de Europese politiek en media is sinds het einde van

de Koude Oorlog niet meer zo extreem geweest. De Bontenbals, de Dassens en commentaren en 'analyses' van columnisten in de media, aan de praattafels, buitelen over elkaar heen om aannemelijk te maken dat de Russen van plan zijn Europa in te nemen. Men spreekt van het 'verdedigen van Europese waarden'. Wie de Europese geschiedenis van oorlogen, slavernij en kolonialisatie nog even in gedachten neemt, weet waar die waarden voor staan. Ook het inzetten van Oekraïense jonge (veelal) mannen in een uitzichtloze oorlog waarbij naar zeggen 1 miljoen van hen zijn omgekomen of invalide geworden, zegt veel over de waarden van de Europese machthebbers.

Wie na drie jaar oorlog de Russische vorderingen, of eigenlijk het tergend trage tempo ervan, in het oosten van Oekraïne heeft gadeslagen, kan niet geloven dat dat leger in staat is hogere ambities te hebben dan de vier aan Rusland toegevoegde 'oblasten' in het oosten van Oekraïne onder controle te krijgen. En ook dat is nog niet gelukt. Zeker ze vorderen, en grote delen zijn inmiddels onder Russisch militair gezag gebracht, maar wel met naar schattingen 300.000 dode Russische militairen en 3 jaar verder.

Europa heeft geen idee hoe zij in deze draaikolk moet opereren

The image shows a screenshot of a news article from The Guardian. At the top, there is a dark blue header with 'Sign in' and 'Contribute' buttons. The Guardian logo is prominently displayed. Below the header, a navigation bar lists 'News Opinion Sport Culture Lifestyle'. The article title is 'Opinion In Ukraine, the US is dragging us towards war with Russia'. The sub-headline reads: 'Washington's role in Ukraine, and its backing for the regime's neo-Nazis, has huge implications for the rest of the world'. The date is 'Tue 13 May 2014 20:30 BST'. The main image shows a person's legs and feet in a dark, possibly outdoor setting, with a cigarette butt and a piece of paper on the ground.

Zo schreef The Guardian in 2014 over Oekraïne.

Dag-in-dag-uit publiceren Westerse kranten negatieve berichten over Rusland. Kernwoord: 'Poetin'. Elke avond praattafels met steeds dezelfde oorlogshitsers, 'strategische' adviseurs van Instituut Clingendael en militairen in vol ornaat. Ik ga ze hier niet nog een keer een platform geven. U kent ze vast wel.

Sinds kort mogen ook jonge rekruten vertellen dat ze 'sneuelbereid' zijn, klaarblijkelijk ook voor corrupte en door economische belangen gedreven machtige instituties.

Commentaren op wat de Russen inbrengen om tot een oplossing te komen ontbreken, want er wordt niet geluisterd. Naar 'dictators' luister je immers niet. Alleen als ze onze belangen dienen.

Zo kussen we bijna de voeten van Ahmed al-Sharaa, de nieuwe leider van Syrië. Iedere Westerse leider heeft al een selfie met al-Sharaa, dit keer niet gekleed in vechtoutfit, maar in gedegen blauw met stropdas. Inmiddels hebben minderheidsgroepen zoals christenen en alevieten, die onder de verdreven president Bashar al-Assad bescherming genoten, kunnen kennismaken met de kogels en messen van HTS.

Van terreurorganisatie tot gevierd leider

Hay'at Tahrir al-Sham (HTS of de "organisatie voor de bevrijding van de Levant") is ontstaan aan het begin van de Syrische burgeroorlog en is gedurende de hele duur van het conflict een gevaarlijke oppositiemacht gebleven. In mei 2018 werd de groep toegevoegd aan de bestaande aanwijzing van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van zijn voorganger, de Al-Qaeda-affiliate Jabhat al-Nusra, als een buitenlandse terroristische organisatie (FTO). Tegenwoordig kan dit worden beschouwd als een relatief gelokaliseerde Syrische terroristische organisatie, die een salafistische-jihadistische ideologie behoudt ondanks haar publieke splitsing van al-Qaeda in 2017. Deze achtergrondinformatie geeft een overzicht van de geschiedenis, het leiderschap en de huidige strategische doelen van HTS.

(Bron: [Centre for Strategic & International Studies](#))

Men draait rondjes in de eigen perceptie van wat de Russen met Europa willen: veroveren en onderwerpen. Het oude communistische spook herleeft weer, terwijl Rusland inmiddels een gematigde democratie is in een totaal kapitalistische economie.

Geen volwassen discussie aan de hand van de talrijke uitingen van Moskou, alleen

emotie in een sfeer van onderlinge zelfbevestiging.

Deze emotie richt zich sinds januari dit jaar niet meer alleen op president Poetin. Ook koken media en politiek over van de herverkiezing van president Donald Trump. Met Trump heeft Europa een calculerende maar vooral wispelturige president in het Witte Huis. De ruzie in de Oval Office tussen Trump en Vance enerzijds en Zelensky anderzijds, wordt aangegrepen om van Zelensky een slachtoffer te maken, een man die kerken liet sluiten, tegenstanders liet opsluiten, kritische media verbod en verkiezingen annuleerde om vervolgens zijn zakken te vullen om, nadat de VS genoeg van hem heeft, zich wisselend op te houden in een van zijn zeven villa's over de hele wereld.

Radeloosheid in het Europese huis

Europese leiders kunnen moeilijk omgaan met de maalstroom van ontwikkelingen. Europa heeft, behalve emotioneel-retorisch, geen eigen koers omdat het steeds slaafs de VS volgde. Nu zij er alleen voor staat, staart zij blind in de koplampen van de harde geopolitieke veranderingen. Er heerst paniek. Het is het Europa dat zweeg toen haar 'bondgenoot' haar gasvoorziening opblies.

[Zwitserse onderzoeker: Nordstream is met een nucleaire bom opgeblazen](#)

Ook met de calculerende, maar in tegenstelling tot Trump, zeer koersvaste president Poetin, lijkt Europa geen verbinding te kunnen maken. Rusland mag dan geen democratie zijn naar Westers model, voor het sluiten van akkoorden is een stabiel leiderschap essentieel. Echter kunnen de Europeanen niet over hun morele superioriteit heenstappen en blijven Rusland wijzen op hun 'dictator' Poetin, even 'vergetend' hoe de repressie van andersdenkenden in Europa hand-over-hand toeneemt.

Een strategisch en rationeel denkend leiderschap zou in een stabiel leiderschap van de 'tegenpartij' een kans moeten zien om tot lange termijn afspraken te komen. Helaas kan dat niet gezegd worden van Europese leiders. Hun strategisch inzicht, als dat er al is, wordt vertroebeld door blinde haat en paniek. Momenten waarop 'ongelukken' dichtbij zijn.

Ook de VS met zijn wisselende presidentschap is geen stabiele partner voor deals

die langer duren dan vier presidentiële jaren. En met Donald Trump kan het ook per dag wisselen, al lijkt hij wel standvastig in zijn wens om de oorlog in Oekraïne te beëindigen en de relaties met Rusland te herstellen. Niet uit vredelievendheid of emotie, maar gedreven door eigen belang van zijn land. Trump ziet dat de oorlog tegen Rusland verloren is. Hij ziet kansen voor zijn land, bijvoorbeeld - zoals geruchten gaan- door Nordstream te herstellen en deze samen met Rusland te exploiteren. De Europeanen zullen hiervoor een hoge prijs betalen. Maar inzicht in het eigen belang ontbreekt bij de Europese leiders.

In plaats daarvan pleidooien voor nog iets meer raketten en vliegtuigen en nu ook *boots on the ground*. Dit om de 'dictator' te verslaan. "*Gewoon kruisraketten op Rusland afvuren*", kraaide de van elke militair-strategische kennis gespeende Frans Timmermans. Geen enkele overweging die raakt aan het belang van de Europese landen, alles gedreven door haat en minachting jegens Donald Trump en Vladimir Poetin.

Brussel komt niet met een berekende calculatie van de positie van Europa in het mondiale krachtenveld, haar rol in de oorlog in Oekraïne, haar toekomst in de energievoorziening, of de industriepolitiek. Niets van dat alles. Uitsluitend emotionele erupties tegen Poetin en Trump beheersen het denken, als je nog van denken kunt spreken. Elke dag wordt weer nieuwe schade aan de relaties met de voor Europa twee machtigste spelers toegebracht: de Verenigde Staten en Rusland. Ondertussen hollen de Europese economieën achteruit, verdwijnen kernsectoren van de Europese industrie naar China en de Verenigde Staten.

[Inbeslagname Russische tegoeden dichterbij. ECB waarschuwt voor de gevolgen.](#)

Europeanen worden veracht door Russen én Amerikanen

De Verenigde Staten worden door Europa geëerd voor hun 'verdedigende' rol (tegen wie?) en toch kunnen Europese leiders het niet laten zich negatief over haar nieuwe leider Donald Trump uit te laten. Dat gold vooral voorafgaande aan zijn herverkiezing. De huidige Britse premier Keir Starmer stuurde zelfs helpers

naar de VS om te flyeren voor Kamala Harris. Trump is dat niet vergeten. Het is inmiddels publiek geheim dat hij de Europeanen niet hoog heeft zitten. En geef hem eens ongelijk. Leiders van een continent met 500 miljoen inwoners die de toekomst ervan zo verkwanselen met de industrieverwoestende klimaathisterie, een woud aan telkens wisselende regels die de economie ontwrichten, honderden miljarden voor een onzinnige oorlog, een oorlog die niet eens een Europees idee was.

Bovendien is Europa als het spannend wordt, nu dus, tot op het bot verdeeld. Natuurlijk in de media wordt de schijn van eenheid onverschrokken overeind gehouden. Het continent is echter niet in staat om met de huidige turbulentie om te gaan. Het mist strategische visie. Het mist de eenheid die de Verenigde Staten en Rusland in de kern wel hebben. Het enige wat men bedenkt is het weer vrijmaken van een bodemloze put van €800 miljard, in de vorm van Europese schulden. Daarmee moet de Europese defensie (lees een Europees leger) worden versterkt. Dat zal door training van rekruten en wapenaankopen moeten worden gerealiseerd. Echter, er is geen Europabrede defensiestrategie, en dan kan er ook niet beslist worden welke wapens moeten worden aangekocht. En vooral, wie mag van de pot van €800 miljard in zijn land die wapens leveren?

Met dat onvolwassen gedrag wordt Europa begrijpelijk buitenspel gezet in de eerste pogingen van de Verenigde Staten en Rusland om de bloedige oorlog in Oekraïne tot een eind te brengen.

De gewenste sloop van Rusland

Gezegd moet worden dat Rusland, die al in 2007 op de München Veiligheidsconferentie waarschuwde voor de gevolgen van het oprukken van de NAVO naar de Russische grenzen, niet heeft stilgezeten. Waar tot dat moment (2007) president Poetin zijn zinnen zette op het herrijzen uit de chaos van maffia en corruptie van de 1990-jaren, begon rond 2007 in Moskou het besef door te dringen dat de NAVO niet zou ophouden Rusland verder te omsingelen en destabiliseren. Niet alleen zich steeds uitbreidende lidmaatschap van de NAVO, maar ook met het bouwen van biolaboratoria en raketsystemen in die landen. Hoe dichterbij raketsystemen staan opgesteld, hoe minder reactietijd een aangevallen land, in dit geval Rusland, zal hebben.

Talrijke beleidsstukken van mensen als de Pools-Amerikaanse Zbigniew Brzezinski met zijn [The Grand Chessboard](#) (PDF), adviezen van de RAND Corp aan de Amerikaanse regering, over hoe Rusland ten gronde te richten, hebben Moskou alert gemaakt, dat zij niet naïef moesten zijn over de intenties van de Verenigde Staten.

De gewenste regime change in Moskou kwam er niet. Poetin zit nog stevig in het zadel en het in mootjes opdelen van Rusland is ook nog een verre droom.

Ondertussen zweten de Europeanen peentjes nu president Trump speelt met de gedachte om Amerikaanse troepen uit Europa terug te trekken en misschien zelfs uit de NAVO te stappen. Vermoedelijk is dit onderdeel van het onderhandelings spel met de bange Europeanen: betalen of ik ga weg.

Weinigen weten dat diegene die kan helpen de Amerikanen in Europa te houden in Moskou zit. De Russen hebben, ondanks alles, meer vertrouwen in de Amerikanen overzee, dan de wispelturig en onberekenbare Europese burenen. Rusland heeft na de Tweede Wereldoorlog de VS verzocht in Europa te blijven om de Europeanen in toom te houden.

De huidige dolgedraaide Europese leiders met hun oorlogstaal bewijzen de vrees van Moskou: die Europeanen willen Rusland weer onderwerpen, voor de derde maal.

Het is niet uitgesloten dat Trump gevoelig is voor dit sentiment van Moskou, gebaseerd op gecalculerde ervaringen en inzichten van president Poetin. Mogelijk wordt het onderdeel van een brede deal met de VS. Misschien moeten de Europeanen de Russen dan wel dankbaar zijn dat zij de Amerikanen hebben gevraagd om met hun militaire aanwezigheid het agressieve en onberekenbare Europa onder controle te houden.

Ik vrees dat ik me moet aansluiten bij de uitspraken van vice-president JD Vance in München: *“Het gevaar is niet Rusland, het gevaar komt van binnenuit.”* Europa is een gevaar voor haar omgeving en niet in de laatste plaats voor zichzelf.

[Adviesrapport aan regering VS: hoe Rusland ten gronde te richten](#)

**Beluister onze wekelijkse podcast van Radio
Moddergat**